

“Председник Обама није потпуно задовољан ни једним од до сада предложених војних опција за Авганистан“, каже у разговору за наш програм сарадник вашингтонског Центра Вудро Вилсон, Џон Ситилидис.

Ситилидис: “Председник Обама је суочен са једним од највећих изазова свог председничког мандата. Авганистан је изазов без преседана у модерној америчкој историји. Од њега се пре свега очекује да дефинише нашу мисију у тој земљи - који су наши витални интереси у њој - да ли је то искорењивање ал-каиде и Талибана, у којој мери и какву опасност те организације представљају за САД и запад, и да ли Авганистан и Пакистан представљају потенцијално уточиште и базу за могуће неконтролисане терористичке активности. Ако се слажемо са овом констатацијом, онда је ситуација у Авганистану нераздвојно повезана са оном у Пакистану, где су терористичке активности у порасту, влада је све нестабилнија, а нуклеарно оружје те земље прети да доспе у руке непожељних елемената. Председник Обама ће стога морати да одлучи да ли би појачање од 40 хиљада војника и војна солуција омогућили победнички сценарио.”

Глас Америке: Уколико би председник Обама одлучио да повуче трупе из Авганистана, како би се то одразило на даљи развој америчке спољне политике?

Ситилидис: “Мислим да је то једна од могућих солуција. Председник до сада није потпуно задовољан ни једним од предложених војних решења. Пентагон је апеловао на чланице НАТО-а да повећају своје војно присуство у Авганистану, што би довело у питање америчку руководећу улогу у Европи ако би се Вашингтон повукао. Такође је питање како би такву одлуку протумачили наши савезници, као и противници, у другим деловима Азије. Таква одлука могла би да упути поруку, рецимо Ирану, да су САД дигле руке од својих обавеза и од борбе против тероризма, што би могло да охрабри Иран у његовим даљим нуклеарним амбицијама. Дакле, повлачење америчких снага би с једне стране било веома ризикантно. Али, с друге стране, ако немате јасно дефинисану мисију, нити подршку јавности, уз нестабилне и непоуздане режиме у Кабулу и Исламабаду, председник би морао да наредних недеља озбиљно размотри ову опцију.”

Глас Америке: У оквиру могућих сценарија, које решење би по вашем мишљењу могло да буде најреалније?

Ситлидис: “У Авганистану пре свега морамо да одредимо циљ наше мисије - да ли је примарно да имамо централну управу, која има ефикасну контролу над целом земљом, и да ли је то реално очекивати у контексту историје, географије и племенске структуре те земље, или би било важније имати савезнике међу племенским лидерима који би могли да осигурају локалну безбедност, односно безбедност својих области и на тај начин целе земље. Другим речима, могло би да буде прихватљиво да централна влада има надлежност над Кабулом и околином, али не и јаку и ефикасну контролу и суверенитет над целом земљом, већ лабаву, рецимо, конфедералну структуру. Овакав аранжман, чак и привремено, могао би да буде реално остварљив и у интересу запада.”

(VOA)